

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021–2027

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021–2027 (RP 136/2021 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 38/2021 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Nina Routti-Hietala, inrikesministeriet
- budgetråd Lauri Taro, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Paula Karjalainen, arbets- och näringsministeriet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- justitieministeriet
- inrikesministeriet
- Dataombudsmannens byrå
- Migrationsverket
- Polisstyrelsen
- Tullen
- Finlands Kommunförbund
- Ålands landskapsregering.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021–2027. Inom området för inrikes frågor inrättas tre fonder för programperio-

Betänkande FvUB 14/2021 rd

den 2021–2027: Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet och, som en del av fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

Propositionen hänför sig till den fjärde tilläggsbudgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den antagits av riksdagen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

För förvaltningen av Europeiska unionens fonder för inrikes frågor föreslår regeringen att det stiftas en ny lag som innehåller de kompletterande bestämmelser om det nationella genomförandet av fonderna för programperioden 2021–2027 som unionslagstiftningen förutsätter. Inom området för inrikes frågor har tre fonder inrättats för den här programperioden: Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), Fonden för inre säkerhet (ISF) och, som en del av fonden för integrerad gränsförvaltning, instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (BMVI). Bestämmelser om fonderna finns i de fondspecifika EU-förordningarna, som trädde i kraft den 15 juli 2021. På fonderna inom området för inrikes frågor tillämpas dessutom de finansiella bestämmelserna i den allmänna förordningen om fonder som förvaltas gemensamt av medlemsstaterna och Europeiska kommissionen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060).

De här EU-förordningarna är direkt tillämplig rätt. Enligt förordningarna får närmare nationella bestämmelser utfärdas om beviljande, utbetalning och övervakning av fondernas finansiering, inklusive nationella bestämmelser om grunderna för stödberättigande kostnader. Nationell lagstiftning förutsätts dessutom bland annat för definition av de nationella myndigheter som ansvarar för fonderna och av deras ansvarsfördelning i fråga om vissa uppgifter som tilldelats medlemsstaterna i förordningarna, behörigheten för och sammansättningen hos övervakningskommittéerna för fonderna, det nationella förfarandet för beredning och ändring av programmen och genomförandeplanerna för fonderna samt användningen och förvaltningen av det tekniska bistånd som anvisas för fondernas förvaltning. Dessutom bör nationella bestämmelser utfärdas om förvaltningen och fördelningen av det anslag som avses i artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden. Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser om dessa frågor. Dessutom tillämpas statsunderstödslagen (688/2001) på fonderna.

Av Europeiska unionens lagstiftning följer skyldigheter i fråga om medlemsstaternas program och förvaltningen när det gäller användningen av unionens medel. Enligt den föreslagna lagen ska inrikesministeriet svara för beredningen av programmet. Programförslaget ska godkännas av statsrådet innan det sänds till Europeiska kommissionen. Programmet kompletteras och preciseras av en plan för genomförandet. Den allmänna förordningen förutsätter ingen genomförandeplan, men den anses vara nödvändig nationellt för genomförandet av programmen. Planen ska godkännas av inrikesministeriet. Genomförandeplanen är ett mer flexibelt verktyg vid genomförandet av programmet än det genomförandeprogram som var i bruk under programperioden 2014–2020.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

Under den nya programperioden förenklas förvaltningen av fonderna och myndigheternas ansvarsfördelning förtydligas. Inrikesministeriet är liksom under den nuvarande perioden förvaltande myndighet för programmen och svarar för redovisningsfunktionen. Uppgifterna som revisionsmyndighet övertas av finansministeriets controllerfunktion, som sedan tidigare svarar för uppgifterna som revisionsmyndighet för EU:s regional- och strukturpolitiska fondprogram. Också övervakningskommitténs roll förtydligas. Övervakningskommittén ska följa upp genomförandet av programmet och får en viktigare roll än tidigare när programmet ändras. Kommittén deltar inte längre i valet av enskilda insatser som ska understödas.

De sätt på vilka programmen genomförs enligt de fondspecifika förordningarna förblir i huvudsak desamma under den nya programperioden som under perioden 2014–2020. Den största förändringen är att driftsstödet kommer att tas i bruk i alla tre fonderna. Driftsstödet avser programrets anslag, som kan användas för att stödja de myndigheter som ansvarar för genomförandet av offentliga uppgifter och tjänster till förmån för Europeiska unionen. I fonderna ingår också ett tematiskt finansiellt instrument genom vilket kommissionen riktar finansiering till olika prioriteringar i form av särskilda åtgärder eller bistånd i nödsituationer. En del av den finansiering som kommer från det tematiska instrumentet kommer att ingå i medlemsstaternas program.

Liksom under programperioden 2014–2020 är de sätt för genomförande av programmen och de understödsformer som baserar sig på de fondspecifika förordningarna för fonderna inom området för inrikes frågor och den allmänna förordningen i den föreslagna lagen placerade inom den nationella ramen för de understödsformer som avses i statsunderstödslagen, så att beviljandet av understöd ska vara så samordnat som möjligt med de nationella understöden. Avsikten är således att förtydliga understödets karaktär för dem som ansöker om understöd. Enligt indelningen i statsunderstödslagen är understödsformerna specialunderstöd för projekt och riktat allmänt understöd för verksamhet som finansieras med driftsstöd.

Förvaltningen av fonderna förenklas också genom att användningen av förenklade kostnadsmodeller utökas betydligt i de projekt som får understöd. Idén med de förenklade kostnadsmodellerna är att avgifterna betalas på basis av att de uppställda villkoren uppfyllts i stället för på basis av de faktiska kostnaderna. Syftet med detta är att minska både understödstagarnas och den förvaltande myndighetens administrativa börda. Utskottet framhåller att flexibla förfaranden och en minskad administrativ börda bör beaktas även i anvisningar och rutiner.

I Finland har vi använt resurser från fonderna inom området för inrikes frågor bland annat för olika informationssystemprojekt, andra utvecklingsprojekt och anskaffning av utrustning till myndigheter. Utskottet ser det som positivt att finansieringen från fonderna inom området för inrikes frågor till Finland ökar under programperioden 2021–2027 jämfört med den föregående perioden. Varje medlemsstat får en andel (utdelning) av fonderna som fastställs på grundval av vissa kriterier och som allokeras i medlemsstaten genom programmet. Enligt utredning har kommissionen i början av oktober 2021 meddelat att Finlands andelar blir följande: AMIF cirka 67,9 miljoner euro, ISF cirka 36,6 miljoner euro och BMVI cirka 78,0 miljoner euro. I samband med halvtidsutvärderingen är det möjligt att få extra finansiella resurser för programmen.

För landskapet Ålands del är avsikten att arrangemanget i enlighet med överenskommelseförordningen ska fortsätta på samma sätt som under perioden 2014–2020. Arrangemanget gör det möj-

Betänkande FvUB 14/2021 rd

ligt för åländska projekt att ansöka om understöd ur fonderna oberoende av om ärendet hör till landskapets eller rikets lagstiftningsbehörighet.

Den allmänna förordningen förutsätter att ett elektroniskt system för datautbyte används mellan understödstagarna och de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna. Systemet ska finnas att använda från och med den 1 januari 2023. Utskottet beklagar att man vid förvaltningen av fonderna inom området för inrikes frågor inte kan utnyttja det gemensamma informationssystem som utvecklas inom ramen för projektet för utveckling och digitalisering av statsunderstödsverksamheten, eftersom projektet blir fördröjt. Enligt utredning ska det därför utvecklas ett eget elektroniskt informationssystem för fonderna inom området för inrikes frågor, och avsikten är att en separat proposition med förslag till bestämmelser om detta ska beredas under 2022. Innan det egna nya systemet tas i bruk kommer handläggningen av understöd och ansökningar om utbetalning att utföras med hjälp av elektroniska formulär. Vid behandlingen av uppgifterna används statsrådets gemensamma ärendehanteringssystem.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Myndighetens behörighet att ingå avtal enligt lagförslaget är enligt utlåtandet inte problematisk med tanke på grundlagen. Förvaltningsutskottet behandlar nedan i detaljmotiveringen vissa övriga frågor som lyfts fram i utlåtandet.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

DETALJMOTIVERING

8 §. Övervakningskommittén. Bestämmelser om den övervakningskommitté som inrättas för programmet finns i artiklarna 38—40 i den allmänna förordningen. I den föreslagna paragrafen finns kompletterande nationella bestämmelser om tillsättande av övervakningskommittén och om dess sammansättning och uppgifter. I paragrafen föreslås också bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar för kommitténs medlemmar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). Närmare bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sammansättning avses bli utfärdade genom förordning av statsrådet.

Med beaktande av att exakta bestämmelser om kommitténs uppgifter finns i lag och i den allmänna förordning som ska tillämpas på kommittén samt att lagförslaget innehåller en bestämmelse om straffrättsligt ansvar för medlemmarna, påverkar den föreslagna 8 § enligt grundlagsutskottet inte behandlingsordningen för lagförslaget. Grundlagsutskottet påpekar dock att regeringen inte i propositionen behandlar några konkreta förslag till medlemmar i övervakningskommittén, och utskottet har således inte i konstitutionellt hänseende bedömt de eventuella konstitutionella frågor som hänför sig till kommitténs ordinarie sammansättning.

Förvaltningsutskottet konstaterar att enligt artikel 39.1 i den allmänna förordningen ska varje medlemsstat fastställa övervakningskommitténs sammansättning och genom en öppen process säkerställa en balanserad representation av medlemsstatens berörda myndigheter och förmedlande organ och av företrädare för de partner som avses i artikel 8.1. Bestämmelser om partnerskap

Betänkande FvUB 14/2021 rd

inom asyl-, migrations- och integrationsfonden finns dessutom i artikel 4 i förordningen om fonden (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147). Övervakningskommitténs sammansättning ska i enlighet med partnerskapsprincipen beakta bland annat representation för de relevanta regionala och lokala myndigheterna och det civila samhället.

16§. Beviljande av understöd och beslutets innehåll. I sitt utlåtande granskar grundlagsutskottet 2 mom., som föreskriver vilka uppgifter som ska anges i understödsbeslutet. Till dem hör inte uppgift om vem som fattat beslutet. Inte heller 11 § i statsunderstödslagen innehåller några bestämmelser om att det ska anges vem som fattat beslutet, noterar grundlagsutskottet. Enligt den bestämmelse om beslutets innehåll som ingår i 44 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen (434/2003) ska av beslutet framgå namn och kontaktuppgifter för den person av vilken en part vid behov kan begära ytterligare uppgifter om beslutet. I bestämmelsen föreskrivs det dock inte om något egentligt krav på att de som är ansvariga för beslutet ska specificeras. Grundlagsutskottet anser att det med beaktande av de garantier för en god förvaltning som tryggas i 21 § 2 mom. i grundlagen är motiverat att komplettera bestämmelserna om beslutets innehåll i 16 § 2 mom. i lagförslaget med ett krav på att det i beslutet ska anges vem som fattat beslutet. Grundlagsutskottet fäster dessutom allmänt statsrådets uppmärksamhet vid att behovet av reglering om vem som fattat beslutet bör bedömas med avseende på 21 och 118 § i grundlagen.

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet att 2 mom. kompletteras med att det ska framgå vem som fattat beslutet.

26§. Behandling av uppgifter. Förvaltningsutskottet fäster uppmärksamhet vid ordet "registrera" som används i paragrafen. Eftersom det enligt paragrafrubriken och specialmotiveringen är fråga om behandling av uppgifter, finns det enligt utskottet skäl att använda verbet "behandla" också inne i paragrafen. Utskottet föreslår följaktligen att paragrafen preciseras. Samtidigt minskar risken för feltolkning av att personuppgiftslagstiftningen ska tillämpas på sådan behandling som avses i bestämmelsen endast om uppgifterna har registrerats i ärendehanteringssystemet (registret).

29§. Rätt att få och lämna ut uppgifter om anslag enligt artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden. I 1 mom. i den föreslagna paragrafen föreskrivs om den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få information. Den föreslagna bestämmelsen gäller enligt regeringens proposition (s. 79) inte uppgifter om på vilka grunder flyktingstatus har beviljats, påpekar grundlagsutskottet i sitt utlåtande. Med beaktande av att dessa uppgifter i typfallet kan vara sådana i artikel 9 i dataskyddsförordningen avsedda uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter samt uppgifter som är känsliga i konstitutionellt hänseende, bör sådana uppgifter om grunderna för flyktingstatus enligt grundlagsutskottet avgränsas i lagen så att de inte omfattas av den rätt att få information som avses i lagens 29 §.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslår förvaltningsutskottet att det till 1 mom. fogas en begränsning som innebär att den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få information inte gäller uppgifter om grunderna för flyktingstatus för de personer som utgör grund för utbetalningen av anslag. Utskottet har dessutom sett över formuleringen i *paragrafrubriken* i den finska versionen.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

33§. Övergångsbestämmelser. I 1 mom. föreskrivs det att understöd kan beviljas för sådana kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om de uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och om den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 31 mars 2022. Den allmänna förordningen om fonderna tillåter att utgifterna beaktas retroaktivt i projekt som stöds med fondmedel från och med den 1 januari 2021. Avsikten är att ansökningsprocesserna om medel från fonderna inom området för inrikes frågor ska inledas i det skede då de nationella författningarna är i kraft och kommissionen har godkänt de program som gäller fonderna i Finland. Kommissionen lämnade först i början av oktober 2021 information om de enskilda medlemsstaternas utdelning från fonderna. På grund av den här fördröjningen kan godkännandeprocessen för programmen inledas först i november i år. Enligt utredning är det nödvändigt att förbereda sig på att genomförandet av programmen kommer att infalla senare än planerat, eftersom ansökningen kan inledas först våren 2022. Därför bör tiden för stödberättigande i förhållande till anhängiggörandet av ansökan förlängas jämfört med det som föreslås i propositionen.

Förvaltningsutskottet anser följaktligen att det är motiverat att förlänga tiden för att lämna in ansökan och föreslår att 1 mom. ändras på så sätt att understöd kan beviljas för sådana kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om de uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och om den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 30 juni 2022.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 136/2021 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021—2027

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om den nationella beredningen, samordningen, förvaltningen och övervakningen av programmen för Europeiska unionens fonder inom området för inrikes frågor under programperioden 2021–2027.

Denna lag tillämpas på understöd som beviljas av medel i fonderna inom området för inrikes frågor, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning. I denna lag föreskrivs det om beviljande, utbetalning och övervakning av understöd.

På understöd enligt denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs nedan.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) fonderna inom området för inrikes frågor Asyl-, migrations- och integrationsfonden som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1147 om inrättande av Asyl-, migrations- och integrationsfonden, nedan förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1149 om inrättande av Fonden för inre säkerhet, nedan förordningen om Fonden för inre säkerhet, och det instrument för gränsförvaltning och visering som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1148 om inrättande, som en del av Fonden för integrerad gränsförvaltning, av instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, nedan förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

2) fondernas medel som Europeiska kommissionen i enlighet med Europeiska unionens budget har beviljat Finland ur fonderna inom området för inrikes frågor under programperioden 2021–2027,

Betänkande FvUB 14/2021 rd

3) den allmänna förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, nedan allmänna förordningen,

4) program det i artikel 21 i den allmänna förordningen avsedda programmet för Asyl-, migrations- och integrationsfonden som baserar sig på förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, programmet för Fonden för inre säkerhet enligt förordningen om Fonden för inre säkerhet samt programmet för instrumentet för gränsförvaltning och viseringspolitik som baserar sig på förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

5) specifikt mål ett mål som avses i artikel 3 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, artikel 3 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 3 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

6) driftstöd stöd som avses i artikel 21 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, artikel 16 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 16 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

7) tematisk del anslag som avses i artikel 11 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, artikel 8 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 8 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

8) bistånd i nödsituationer stöd som avses i artikel 31 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, artikel 25 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 25 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

9) självfinansiering understödssökandens eller överföringsmottagarens andel av finansiering-
en av ett projekt eller en verksamhet som denne själv svarar för,

10) annan offentlig finansiering extern finansiering som staten, en kommun eller något annat offentligt samfund utan att få någon direkt motprestation anvisar ett understödsberättigande projekt eller en understödsberättigande verksamhet och som betalas ut i pengar till understödssökanden,

11) annan privat finansiering extern finansiering som en privaträttslig sammanslutning eller en fysisk person utan att få någon direkt motprestation anvisar ett understödsberättigande projekt eller en understödsberättigande verksamhet och som betalas ut i pengar till understödssökanden,

12) intäkter sådana inkomster av försäljning, uthyrning, tjänster, avgifter och andra motsvarande källor som hänför sig till och direkt föranleds av ett projekt eller en verksamhet,

13) nödvändiga villkor villkor som avses i artikel 15 i den allmänna förordningen,

14) prestationsram ram som avses i artikel 16 i den allmänna förordningen,

15) särskilda åtgärder åtgärder som avses i artikel 18 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, i artikel 15 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 15 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik,

16) gemensamma särskilda åtgärder ett projekt som genomförs av flera stater och för vilket en eller flera medlemsstater för sitt program kan få för särskilda åtgärder avsedd finansiering till sitt program,

17) ledande stat den stat i vars program ansvaret för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in och som i unionens budget har anvisats anslag för programmet för genomförande av särskilda åtgärder,

Betänkande FvUB 14/2021 rd

18) deltagande stat den stat i vars program deltagande i gemensamma särskilda åtgärder har skrivits in,

19) huvudgenomförare ett offentligt samfund eller en privaträttslig juridisk person som svarar för att gemensamma särskilda åtgärder inleds och genomförs,

20) delgenomförare ett offentligt samfund eller en privaträttslig juridisk person som deltar i genomförandet av gemensamma särskilda åtgärder,

21) redovisningsfunktion en funktion som avses i artikel 76 i den allmänna förordningen,

22) överföringsmottagare en aktör till vilken understödstagaren överför en del av understödet för ett projekt eller en verksamhet.

3 §

Partnerskap

Partnerskap enligt artikel 8 i den allmänna förordningen innebär i fråga om fonderna inom området för inrikes frågor nationellt att programmet och genomförandeplanen ska beredas, genomföras och följas upp samt utvärderas i samarbete med de ministerier och sådana andra myndigheter, föreningar, organisationer och sådana andra motsvarande aktörer som är viktiga med tanke på målsättningarna för varje fond inom området för inrikes frågor.

Närmare bestämmelser om de aktörer som omfattas av partnerskapet och om partnerskap vid skötseln av olika uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

2 kap.

Program och genomförandeplaner

4 §

Program

Inrikesministeriet svarar för beredningen av program.

Statsrådet godkänner programförslagen innan de sänds till Europeiska kommissionen.

När ett program ändras ska den i 8 § avsedda övervakningskommittén godkänna den förvaltande myndighetens förslag till ändring av programmet. I övrigt ska bestämmelserna om beredningen av program iakttas när ett program ändras.

Trots vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. godkänner inrikesministeriet ett förslag om ändring av ett program efter övervakningskommitténs godkännande, om ändringen av programmet föranleds av sådan tilläggsfinansiering som Europeiska kommissionen direkt tilldelat för specifika mål, av att till programmet fogas finansiering som anvisas genom en tematisk del eller av en ändring av mindre betydelse. Den förvaltande myndigheten ska sända förslaget till ändring av programmet till Europeiska kommissionen.

Närmare bestämmelser om beredningen av program och ändringar i dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

5 §

Genomförandeplan för ett program

Efter att ha hört den i 8 § avsedda övervakningskommittén bereder inrikesministeriet på basis av programmet ett förslag till en genomförandeplan för genomförande av programmet, och svarar för att planen samordnas med de övriga finansieringsinstrument och program inom Europeiska unionen som är betydelsefulla med tanke på målsättningarna för den relevanta fonden inom området för inrikes frågor.

Inrikesministeriet godkänner genomförandeplanen.

Genomförandeplanen ska åtminstone innehålla en beskrivning av

- 1) de åtgärder som ska genomföras i enlighet med programmets specifika mål,
- 2) hur genomförandet ska framskrida, och
- 3) en exaktare allokering av den finansiering som ingår i programmet.

När en genomförandeplan ändras ska bestämmelserna om beredning och godkännande av planen iakttas.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid beredningen av genomförandeplanen samt om planens innehåll och om ändring av planen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Förvaltning av program

6 §

Förvaltande myndighet

Inrikesministeriet är den förvaltande myndighet för program för fonderna inom området för inrikes frågor som avses i artikel 71 i den allmänna förordningen.

Den förvaltande myndigheten ansvarar för

- 1) ändringar, genomförandet, förvaltningen och utvärderingen av programmet och genomförandeplanen,
- 2) redovisningsfunktionen,
- 3) utvärderingen av de nödvändiga villkoren,
- 4) utarbetandet av en prestationsram och metoderna för att fastställa ramen,
- 5) för årlig prestationsöversyn av programmet,
- 6) offentliggörandet av den förteckning över medlemmarna i övervakningskommittén som avses i artikel 39 i den allmänna förordningen och för offentliggörandet av information enligt artikel 69.5 i den allmänna förordningen,
- 7) rapportering om uppgifter om oriktigheter enligt artikel 69.12 i den allmänna förordningen,
- 8) lämnandet av bedömningar enligt bilaga VIII till den allmänna förordningen,
- 9) uppfyllandet för egen del av de nyckelkrav som förtecknas i bilaga XI till den allmänna förordningen,

Betänkande FvUB 14/2021 rd

10) att det i artikel 69 i den allmänna förordningen avsedda övervakningssystemet och uppgifterna om indikatorerna är tillförlitliga, exakta och av god kvalitet,

11) bevarandet av handlingar enligt bilaga XIII till den allmänna förordningen,

12) informationsutbytet med kommissionen i enlighet med bilaga XV till den allmänna förordningen,

13) uppgörande och uppdatering av beskrivningen av förvaltnings- och kontrollsystemet enligt bilaga XVI till den allmänna förordningen,

14) sådana andra än i 1—13 punkten avsedda uppgifter som myndigheten ålagts och som det föreskrivs om i Europeiska unionens lagstiftning om fonderna inom området för inrikes frågor och i denna lag.

Närmare bestämmelser om den förvaltande myndighetens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7§

Revisionsmyndighet

Finansministeriet är den revisionsmyndighet för program för fonderna inom området för inrikes frågor som avses i artikel 71 i den allmänna förordningen.

Revisionsmyndigheten ansvarar för

1) uppfyllandet för egen del av de centrala krav som förtecknas i bilaga XI till den allmänna förordningen,

2) informationsutbytet med kommissionen i enlighet med bilaga XV till den allmänna förordningen,

3) sådana andra än i 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som myndigheten ålagts och som det föreskrivs om i Europeiska unionens lagstiftning om fonderna inom området för inrikes frågor och i denna lag.

Närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter och organiseringen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8§

Övervakningskommittén

Statsrådet tillsätter en övervakningskommitté för programmet och beslutar om kommitténs sammansättning. I övervakningskommittén ska de i 3 § 1 mom. avsedda aktörer vara representerade som har en central betydelse med tanke på målsättningarna för fonderna inom området för inrikes frågor. I fråga om övervakningskommitténs sammansättning ska kraven i artikel 8 i den allmänna förordningen iakttas. Inrikesministeriet beslutar om ändringar av övervakningskommitténs medlemmar.

Övervakningskommittén ska fullgöra de uppgifter som den har enligt artikel 40 i den allmänna förordningen. Övervakningskommittén ska delta i beredningen, ändringen, genomförandet, uppföljningen och utvärderingen av den genomförandeplan som avses i 5 §.

På övervakningskommitténs medlemmar tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de arbetar med uppgifter som avses i denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Betänkande FvUB 14/2021 rd

Övervakningskommittén fastställer själv sin arbetsordning. I övervakningskommitténs arbetsordning finns föreskrifter om kommitténs sammanträden, om behandlingen av ärenden i kommittén samt om kommitténs beslutsfattande och möjlighet att höra sakkunniga. Övervakningskommitténs beslut fattas enligt den mening som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

Övervakningskommitténs mandatperiod börjar senast tre månader efter det att kommissionen har godkänt ett program som avses i 4 §. Övervakningskommitténs mandatperiod upphör när Europeiska kommissionen har godkänt den sista årliga prestationsrapport som avses i artikel 35 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, i artikel 30 i förordningen om Fonden för inre säkerhet eller i artikel 29 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik. Mandatperioden kan förlängas om skötseln av övervakningskommitténs uppgifter kräver det.

Närmare bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Understödsförfarande

9 §

Understödstagare

Understöd kan beviljas offentliga samfund eller privaträttsliga juridiska personer. Understöd för genomförande av ett projekt eller en verksamhet beviljas en enda understödstagare.

Understödstagaren ska ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra projektet eller verksamheten. Understödstagaren ska dessutom ha förutsättningar att, efter att understödet upphört, svara för kontinuiteten i den verksamhet som inletts genom projektet eller som understötts, om detta inte är onödigt med beaktande av projektets eller verksamhetens karaktär.

Understöd för gemensamma särskilda åtgärder kan beviljas en huvudgenomförare.

Närmare bestämmelser om understödstagare får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Typer av understöd

Understöd kan beviljas som specialunderstöd eller som riktat allmänt understöd.

Specialunderstöd kan beviljas som projektunderstöd för försöks-, start-, forsknings- eller utvecklingsprojekt eller som understöd för anskaffning av materiella och immateriella nyttigheter. Specialunderstöd kan också beviljas för något annat projekt med begränsat syfte.

Riktat allmänt understöd kan beviljas för en viss del av understödstagarens verksamhet. Som riktat allmänt understöd kan endast driftsstöd beviljas.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

11 §

Förutsättningar för beviljande av understöd

Förutsättningar för beviljande av understöd är att

1) det projekt eller den verksamhet som understöds stämmer överens med programmet och genomförandeplanen samt att projektet eller verksamheten främjar de målsättningar som anges i Europeiska unionens lagstiftning om fonderna inom området för inrikes frågor, i programmet och i genomförandeplanen,

2) syftet med det projekt eller den verksamhet som understöds inte är att ge understödstagaren ekonomisk vinst, och

3) det projekt eller den verksamhet som understöds uppfyller de av övervakningskommittén fastställda urvalskriterier som används vid urvalet.

Understöd beviljas inte om den som ansöker om understöd på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga betalningsstörningar, om inte det av särskilda skäl anses vara ändamålsenligt att bevilja understöd.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av understöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Överföring av understöd för genomförande av projekt eller verksamhet

Den förvaltande myndigheten kan besluta att understödstagaren får överföra en del av ett understöd som beviljats för genomförande av ett projekt eller en verksamhet till ett sådant offentligt samfund eller en sådan privaträttslig juridisk person som uppfyller kraven på understödstagaren enligt denna lag.

Förutsättningar för överföring är att

1) en betydande del av understödet, som bestäms särskilt för respektive projekt eller verksamhet, förblir i understödstagarens användning,

2) överföringsmottagaren själv deltar i de projektrelaterade kostnaderna med självfinansiering, om inte understödet har beviljats som driftsstöd, bistånd i nödsituationer eller som något annat understöd som beviljas till fullt belopp med medel ur Europeiska unionens budget, eller om inte det finns något annat motiverat skäl till undantag på grund av projektets karaktär, och

3) det med tanke på genomförandet av ett projekt eller en verksamhet är ändamålsenligt att överföra en del av understödet.

Understödstagaren ska före överföringen genom avtal med överföringsmottagaren försäkra sig om att denna uppfyller förutsättningarna för beviljande, utbetalning och övervakning av understödet och förbinder sig att iaktta villkoren för användning av understödet. Om understödet återkrävs svarar understödstagaren för återbetalning av understödet till den förvaltande myndigheten. Understödstagaren svarar gentemot den förvaltande myndigheten för att projektet eller verksamheten genomförs på behörigt sätt och att villkoren iakttas.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna och förfarandet för överföring av understöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

13 §

Godtagbara kostnader

Understöd kan beviljas för godtagbara kostnader enligt en sådan kostnadskalkyl och finansieringsplan för det projekt eller den verksamhet som understöds som den förvaltande myndigheten godkännt samt enligt projekt- eller verksamhetsplanen, om kostnaderna orsakas av det projektet eller den verksamheten och kostnaderna uppfyller förutsättningarna enligt artikel 63 i den allmänna förordningen och enligt denna lag. Naturabidrag som avses i artikel 67.1 i den allmänna förordningen kan inte användas i projekt eller verksamheter som finansieras med medel ur fonderna. Som godtagbara kostnader betraktas de faktiska och till beloppet skäligen kostnader enligt understödsbeslutet som behövs för genomförandet av projektet eller verksamheten.

De godtagbara kostnader som antecknas i kostnadskalkylen för projektet eller verksamheten ska vara lika stora som finansieringen av det projekt eller den verksamhet som understöds, sådan den antecknats i finansieringsplanen.

Understöd beviljas inte för kostnader som uppstått innan beslut om understöd fattats, om inte något annat följer av grundad anledning. Understöd beviljas dock inte, med undantag för bistånd i nödsituationer, för kostnader som uppstått innan ansökan blivit anhängig.

Närmare bestämmelser om när kostnader är stödberättigande och godtagbara samt om de fall då understöd av grundad anledning kan beviljas för kostnader som uppstått innan understödsbeslutet fattats får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Understödet belopp och understödsformer

Understöd beviljas, på det sätt som avses i artikel 53 i den allmänna förordningen, artikel 15 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden, artikel 12 i förordningen om Fonden för inre säkerhet samt i artikel 12 i förordningen om instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, som en procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för det projekt eller den verksamhet som understöds, på grundval av faktiska kostnader som betalats, enhetskostnader eller finansiering till schablonsatser eller som engångsersättning. Understödet kan också beviljas som en kombination av de nämnda understödsformerna. Understödet kan också beviljas som finansiering som inte är kopplad till kostnaderna enligt artikel 53.1 f i den allmänna förordningen.

Understödet får inte täcka det fulla beloppet av de projektrelaterade godtagbara kostnaderna. Sökanden ska själv delta i de projektrelaterade kostnaderna med självfinansiering, om det inte finns något motiverat skäl till undantag på grund av projektets karaktär.

Med avvikelse från 2 mom. kan driftsstöd eller bistånd i nödsituationer eller något annat understöd som beviljas till fullt belopp med medel ur Europeiska unionens budget täcka de totala godtagbara kostnaderna för ett projekt eller en verksamhet som understöds.

Närmare bestämmelser om understödsbeloppet och stödformerna och om grunderna för hur de bestäms, om användningsändamålen och om finansiering som används för täckande av kostnader får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

15 §

Ansökan om understöd

Understöd ansöks hos den förvaltande myndigheten på en blankett som godkänts av den förvaltande myndigheten. Den undertecknade ansökan och dess bilagor ska sändas till den förvaltande myndigheten. För ansökan bestäms en ansökningstid. I ansökan ska det finnas riktig och tillräcklig information om sökanden, det projekt eller den verksamhet som ansökan avser, sambandet mellan projektet eller verksamheten och programmet och genomförandeplanen, det belopp som ansökan avser och understödets användningsändamål samt om andra omständigheter som den förvaltande myndigheten behöver information om för att avgöra ansökan.

I ansökan ska ingå en kostnads kalkyl och en finansieringsplan för det projekt eller den verksamhet som ska understödas samt en projekt- eller verksamhetsplan och till ansökan ska fogas andra handlingar och utredningar som är nödvändiga för bedömningen av förutsättningarna för att bevilja understöd. I ansökan ska det redogöras för annan offentlig och privat finansiering som erhålls för projektet, om inte understöd beviljas så att det täcker de totala kostnaderna för projektet eller verksamheten i form av driftsstöd eller bistånd i nödsituationer eller något annat understöd som beviljas till fullt belopp med medel ur Europeiska unionens budget.

Om avsikten är att överföra understödet på det sätt som avses i 12 § ska detta meddelas i ansökan. I ansökan ska de aktörer specificeras till vilka överföringen ska ske samt den andel anges som föreslås bli överförd.

På undertecknandet av ansökan tillämpas vad som i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009) föreskrivs om identifiering och autentisering.

En ansökan blir anhängig när ansökan som gjorts i elektronisk form på en blankett har inkommit till den förvaltande myndigheten inom den angivna tidsfristen.

Närmare bestämmelser om ansökan om understöd, ansökningstiden, handlingar som ska fogas till ansökan och vad som ska framgå av handlingarna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Beviljande av understöd och beslutets innehåll

Den förvaltande myndigheten beslutar om beviljande av understöd. Den förvaltande myndigheten kan be en sakkunnig om ett utlåtande om ansökan.

Av understödsbeslutet ska framgå det beviljade understödsbeloppet, understödsformen, de datum då understödet inleds respektive upphör, understödsvillkoren enligt denna lag samt förutsättningarna för betalning och återkrav av understöd. Av beslutet ska dessutom framgå **vem som fattat det samt** de villkor och förutsättningar som ställs i Europeiska unionens lagstiftning om fonderna inom området för inrikes frågor och som väsentligen och direkt inverkar på användningen och utbetalningen av understödet. Genom understödsbeslutet godkänns kostnads kalkylen och finansieringsplanen för det projekt eller den verksamhet som ska understödas samt projekt- eller verksamhetsplanen.

Den förvaltande myndigheten kan på ansökan göra en ändring i beslutet om understöd för ett projekt eller en verksamhet.

Närmare bestämmelser om beviljande av understöd, om innehållet i beslutet om understöd och om ändring av ett understödsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

17§

Användning och redovisning av understöd

På användningen av understöd för upphandling av varor och tjänster samt entreprenader tillämpas lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016). Understödstagaren ska lägga fram en utredning om att upphandlingen har gjorts så som det förutsätts i den lagen.

Understödstagaren ska föra bok över det projekt eller den verksamhet som understöds. Redovisningen ska ordnas som en del av understödstagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) eller, om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på understödstagaren, med iakttagande av det kapitlet och god bokföringssed så att redovisningen av projektet eller verksamheten utan svårighet kan identifieras och hållas åtskild från den övriga bokföringen.

Understödstagaren är skyldig att bevara allt bokföringsmaterial och övrigt material i anslutning till det projekt eller den verksamhet som understöds så att det är möjligt att kontrollera användningen av understödet. Materialet ska bevaras i fem år från och med den 31 december det år då den sista betalningsposten för projektet eller verksamheten betalades till understödstagaren. Om en längre bevaringstid krävs i nationell lagstiftning eller i Europeiska unionens lagstiftning ska denna iakttas. Den förvaltande myndigheten får genom ett skriftligt meddelande till understödstagaren förlänga bevaringstiden med stöd av artikel 82.2 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om användningen av understödet, om redovisningen och om bevaringen av materialet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18§

Ansökan om utbetalning samt rapportering

Utbetalning av understöd ansöks hos den förvaltande myndigheten på en blankett som godkänts av den förvaltande myndigheten. Till ansökan ska de handlingar och utredningar fogas som är nödvändiga för bedömning av förutsättningarna för utbetalning. I samband med ansökan om utbetalning lämnas en rapport om hur projektet eller verksamheten framskrider.

För ansökan om utbetalning bestäms en tidsfrist.

På undertecknande av ansökan om utbetalning tillämpas vad som i 15 § 4 mom. föreskrivs om undertecknande av ansökan.

Närmare bestämmelser om ansökan om utbetalning, tidsfrister, handlingar som ska fogas till ansökan och vad som ska framgå av handlingarna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Utbetalning av understöd

Den förvaltande myndigheten beslutar om utbetalning av understöd i enlighet med artikel 74.1 b i den allmänna förordningen. En förutsättning för utbetalning av understöd är att understödstagaren har iakttagit villkoren för understödet.

Understöd betalas ut i poster. Den första posten av understödet kan betalas i förskott, om detta är motiverat för genomförandet av projektet eller verksamheten. Offentliga samfund kan betalas

Betänkande FvUB 14/2021 rd

förskott endast av särskilda skäl. Förskottsbeloppet kan vara högst 30 procent av det understöd som beviljats för projektet eller verksamheten.

Om understödstagaren inte fullgör sina i artiklarna 47 och 50 i den allmänna förordningen avsedda skyldigheter i fråga om information och kommunikation, ska den förvaltande myndigheten göra en finansiell korrigering enligt artikel 50.3 i den allmänna förordningen i beslutet om utbetalning av understöd till projektet eller verksamheten eller återkräva motsvarande andel redan utbetalt understöd.

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för utbetalning av understöd, om utbetalningsförfarandet och om förskotts-förfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Understödbelopp som ska betalas ut

Understöd betalas ut som en i understödsbeslutet angiven procentuell andel av de godtagbara kostnaderna för projektet eller verksamheten. Understödsbeloppet kan dock vara högst det maximibelopp i euro som antecknats i understödsbeslutet. Vid beräkningen av understödsbeloppet dras projektets eller verksamhetens intäkter av från de godtagbara kostnaderna. Från understödsbeloppet dras sådan offentlig eller privat finansiering för projektet eller verksamheten av som inte tagits med i den finansieringsplan som godkänts i understödsbeslutet samt en sådan andel av annan offentlig eller privat finansiering som överstiger den procentuella andelen av de godtagbara kostnaderna för annan offentlig och privat finansiering som fastställts i den finansieringsplan som godkänts i understödsbeslutet.

Närmare bestämmelser om understödsbeloppet och om hur det bestäms får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Tillsynsförfarande

21 §

Den förvaltande myndighetens granskningsrätt

Den förvaltande myndigheten har, i syfte att övervaka att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av understöd iakttas, rätt att utföra granskning av understödmottagarna. Om understöd på det sätt som avses i 12 § har överförs till någon annan aktör, har den förvaltande myndigheten rätt att granska också dennas ekonomi och verksamhet i syfte att övervaka att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av understödet iakttas. Den förvaltande myndigheten har rätt att i anslutning till användningen av sådana anslag som avses i 28 § utöva tillsyn över iakttagandet av de förutsättningar och villkor som anges i denna lag och i den förordning som utfärdats med stöd av denna lag.

Den förvaltande myndigheten kan bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt denna lag, eller en oberoende revisor att utföra en i 1 mom. avsedd granskning. Revisorn ska vara en sådan revisor eller revisionssammanslutning som

Betänkande FvUB 14/2021 rd

avses i revisionslagen (1141/2015) eller i lagen om revision inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (1142/2015). En revisionssammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för granskningen.

På en revisor tillämpas 14 och 15 § i statstjänstemannalagen (750/1994) samt bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar då denne sköter uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

För att en granskning ska kunna utföras på tillbörligt sätt ska myndigheten eller revisorn ha tillträde till sådana byggnader, lokaler eller platser som är av betydelse för det projekt eller den verksamhet som understöds och för användningen av understödet samt ha rätt att granska dessa och förhållandena hos understödstagaren samt dennas informationssystem och handlingar. Granskning får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingar och annat material som har samband med användningen av understöd, om genomförandet av granskningen på ett sakligt sätt förutsätter detta. Vid granskningen ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

De myndigheter som avses i 1 och 2 mom. har rätt att för granskningen få handräckning av polis-, tull-, skatte- och utskökningsmyndigheterna.

22 §

Revisionsmyndighetens granskningsrätt

Revisionsmyndigheten har rätt att i anslutning till användningen av medel inom ramen för ett program genomföra systemrevisioner vid den förvaltande myndigheten samt i samband därmed också granska enskilda understödstagare så som det föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning om fonderna inom området för inrikes frågor och i denna lag. Granskningsrätten när det gäller ett enskilt projekt eller en enskild verksamhet som understöds avser projektet eller verksamheten och dess finansiering i sin helhet. Om understöd har överförts till en annan aktör avser granskningsrätten också överföringsmottagaren. Revisionsmyndigheten har rätt att utöva tillsyn över grunderna för erhållande av sådana anslag som i enlighet med artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden har anvisats fondens program.

Revisionsmyndigheten kan bemyndiga en annan myndighet, som har den sakkunskap som behövs för att utföra granskningar enligt denna lag, eller en oberoende revisor att utföra sådan granskning som avses i 1 mom.

På revisorer, utförande av granskning samt handräckning tillämpas vad som föreskrivs i 21 § 2–5 mom.

23 §

Granskning av gemensamma särskilda åtgärder i andra stater

När Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder ska den förvaltande myndigheten se till att en deltagande stats förvaltande myndighet, en annan aktör som sköter sådana uppgifter eller en oberoende revisor granskar delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 21 § 1 mom.

När Finland är ledande stat i fråga om gemensamma särskilda åtgärder kan revisionsmyndigheten bemyndiga en deltagande stats revisionsmyndighet, en annan aktör som sköter sådana upp-

Betänkande FvUB 14/2021 rd

gifter eller en oberoende revisor att granska delgenomförare i staten i fråga i enlighet med 22 § 1 mom.

En oberoende revisor ska ha den yrkesskicklighet som behövs för uppgiften.

På granskningsrätten, rätten att få information, utlämnande av information, granskarens rättigheter, den granskades skyldigheter, kostnadskontrollen och behörighetsvillkoren för en oberoende revisor ska, vid användning av understöd som beviljats för gemensamma särskilda åtgärder, lagstiftningen i den deltagande stat där granskningen sker samt Europeiska unionens lagstiftning tillämpas.

Närmare bestämmelser om det förfarande som ska iakttas vid granskning av gemensamma särskilda åtgärder får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Granskning av delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder

När Finland är deltagande stat i gemensamma särskilda åtgärder kan den förvaltande myndigheten, på skriftlig begäran av den ledande staten, genomföra en i Finlands program inskriven granskning av en delgenomförare för gemensamma särskilda åtgärder. På granskningen tillämpas vad som föreskrivs i 21 §.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Rätt att få och lämna ut information

Utöver vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagd information har den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten, trots sekretessbestämmelserna, rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag få information om understödssökanden, understödstagaren och understödstagarens verkliga huvudman, om dennas ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet, om offentlig finansiering samt om andra omständigheter som är relevanta med tanke på beviljandet, utbetalningen eller användningen av understödet och som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i denna lag och i den allmänna förordningen. Den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten har rätt att få ovan avsedd nödvändig information om användningen av understödet också av understödstagaren.

De i 1 mom. avsedda myndigheter som har rätt att få uppgifter har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag och till Europeiska unionens institutioner lämna ut sådana uppgifter om understödstagaren som erhållits i samband med arbetsuppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för fullgörande av den granskningsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören som sköter offentliga uppdrag eller institutionen eller som behövs för att utöva tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

Information som erhållits med stöd av 1 och 2 mom. får inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts.

26 §

Behandling av uppgifter

Uppgifter om fonderna inom området för inrikes frågor **behandlas** i statsrådets gemensamma ärendehanteringssystem som används av inrikesministeriet. Ärendehanteringssystemet används för skötseln av sådana uppgifter i samband med program och genomförandeplaner som avses i Europeiska unionens lagstiftning och i denna lag.

Den förvaltande myndigheten **behandlar** i ärendehanteringssystemet sådana dokument som gäller programmet och förvaltningen, övervakningen och kontrollen av programmet som förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning samt genomförandeplanen för programmet. I ärendehanteringssystemet **behandlas** också dokument som gäller understödssökanden och understödstagaren, det projekt eller den verksamhet som understöds, beslutet om understöd, utbetalningen av understödet, utförda granskningar och återkrav.

27 §

Tekniskt bistånd

Tekniskt bistånd kan, på det sätt som föreskrivs i artikel 36 och 37 i den allmänna förordningen, användas för sådan verksamhet som avses i den artikeln. Tekniskt bistånd kan täcka de totala kostnaderna för genomförandet av fonderna.

Den förvaltande myndigheten beslutar inom ramen för statsbudgeten årligen om en plan för användning av tekniskt bistånd och följer den totala användningen av sådant bistånd. Den förvaltande myndigheten ska höra övervakningskommittén om planen för användning av tekniskt bistånd och årligen ge övervakningskommittén en rapport om användningen av tekniskt bistånd.

På tekniskt bistånd tillämpas inte bestämmelserna om understödsförfarande i 4 kap.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid fastställande av planen för användning av tekniskt bistånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Anslag enligt artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Anslag som betalas till medlemsstaterna för programmet för Asyl-, migrations- och integrationsfonden i enlighet med artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden fördelas nationellt i fråga om anslag enligt artikel 19 på kostnader som föranleds av förfarandet för vidarebosättning, humanitärt mottagande och placering av flyktingar i kommunerna och i fråga om anslag enligt artikel 20 på kostnader som i mottagningsskedet föranleds av asylofförfarandet och mottagningsverksamhet. På anslag enligt denna paragraf tillämpas inte bestämmelserna om understödsförfarande i 4 kap.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

De anslag som avses i 1 mom. riktas inom ramen för de anslag som årligen anvisas i statsbudgeten till de myndigheter som ansvarar för de åtgärder som är föremål för finansieringen. Dessa myndigheter kan också fortsätta att bevilja finansiering i form av understöd.

Användningen av anslaget ska rapporteras till inrikesministeriet.

Närmare bestämmelser om användningsändamålen för de anslag som avses i 1 mom. och om rapporteringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Rätt att få och lämna ut uppgifter om anslag enligt artiklarna 19 och 20 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Utöver vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter, har den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten rätt att trots sekretessbestämmelserna för skötseln av sina lagstadgade uppgifter av Migrationsverket avgiftsfritt ur ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden få sådan information om personer som utgör grund för utbetalning av de anslag som avses i 28 § som är nödvändig för identifiering av personerna och fastställande av tidpunkten för deras ankomst till landet, eller information om internationellt skydd som beviljats personen i enlighet med artikel 19.8 och 20.8 i förordningen om Asyl-, migrations- och integrationsfonden. Den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten har dessutom rätt att utföra granskningar av denna information. **Den förvaltande myndighetens och revisionsmyndighetens rätt att få information gäller inte uppgifter om de grunder för personers flyktingstatus som utgör grund för utbetalningen av anslag.**

Den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag och till Europeiska unionens institutioner lämna ut sådan information enligt 1 mom. som är nödvändig för granskningsuppgifter som föreskrivs för myndigheten, aktören eller institutionen eller för tillsynen över att Europeiska unionens lagstiftning följs.

Trots de sekretessbestämmelser som avses i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen och närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter rätt att för användning av det anslag som avses i 28 § 1 mom. av Migrationsverket avgiftsfritt ur ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden få sådan information som behövs för identifiering av en person och för fastställande av tidpunkten för personens placering i en kommun och av personens hemkommun, samt information om ett uppehållstillstånd som beviljats personen med stöd av utlänningslagen (301/2004). Sådan information är klientnummer från Migrationsverket, ärendenummer från Förenta Nationernas flyktingorganisation, tidpunkten för personens ankomst till Finland, personens placeringskommun, år för kvotuttagning, uttagning för mottagande, personens födelsetid och medborgarskap samt uppgift om barn som har fötts före ankomsten till Finland.

Information som erhållits med stöd av 1–3 mom. får inte användas för andra ändamål än de för vilka informationen har begärts.

Betänkande FvUB 14/2021 rd

30 §

Vissa arrangemang för genomförande av gemensamma särskilda åtgärder

Inrikesministeriet kan med andra staters förvaltande myndigheter eller med andra aktörer som sköter sådana uppgifter i dessa stater avtala om tekniska arrangemang som avser genomförande av förvaltningsuppgifter inom ramen för gemensamma särskilda åtgärder. Finansministeriet kan med andra staters revisionsmyndigheter eller med andra aktörer som sköter sådana uppgifter i dessa stater avtala om tekniska arrangemang som avser genomförande av granskningsuppgifter inom ramen för gemensamma särskilda åtgärder.

31 §

Ändringssökande

Omprövning av den förvaltande myndighetens beslut får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

32 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2021.

Genom denna lag upphävs lagen om fonderna inom området för inrikes frågor (903/2014).

33 §

Övergångsbestämmelser

Understöd kan beviljas för kostnader som har uppstått innan understödsbeslutet fattats, om kostnaderna har uppstått den 1 januari 2021 eller därefter och den ansökan som avser kostnaderna i fråga blir anhängig senast den 30 juni 2022.

På stöd som beviljats eller kommer att beviljas inom ramen för sådana nationella program eller genomförandeprogram under programperioden 2014–2020 för fonderna för inrikes frågor vars genomförande fortfarande pågår vid ikraftträdandet av denna lag samt på tekniskt bistånd inom ett nationellt program, tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

På anslag som med stöd av artiklarna 17 och 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 516/2014 om inrättande av asyl-, migrations- och integrationsfonden, om ändring av rådets beslut 2008/381/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 573/2007/EG och nr 575/2007/EG och rådets beslut 2007/435/EG har anvisats Finlands nationella

Betänkande FvUB 14/2021 rd

program senast den 31 december 2022 och som antingen inte har beviljats eller har återförts oanvända till fonden, tillämpas från och med den 1 januari 2022 bestämmelserna i 28 och 29 §, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

Helsingfors 17.11.2021

I den avgörande behandlingen deltog

vice ordförande Mari-Leena Talvitie saml
jäsen Jussi Halla-aho saf
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Hanna Huttunen cent
medlem Aki Lindén sd
medlem Mats Löfström sv
medlem Mauri Peltokangas saf
medlem Juha Pylväs cent
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Heikki Vestman saml
medlem Heidi Viljanen sd
ersättare Mari Rantanen saf
ersättare Ben Zyskowicz saml.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.